Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Asettamispäätös
15.11.2016

Jakelussa mainitut

TEM/2010/00.04.01/2016
TEM071:00/2016

Viite

NOLLATYÖSOPIMUSTEN KÄYTÖN PELISÄÄNTÖJÄ SELVITTÄVÄ TYÖRYHMÄ

Työ- ja elinkeinoministeriö on tänään tekemällään päätöksellä asettanut kolmikantaisen työryhmän selvittämään nollatyösopimuksiin ja niiden käyttöön liittyviä pelisääntöjä.

Toimeksiannon tausta

Työlainsäädännössä ei ole nimenomaisia säännöksiä ns. nollatyösopimuksista (nollatuntisopimuksista). Nollatyösopimuksilla viitataan vaihtelevan työajan sopimuksiin, joissa työsopimuksen mukainen työaika vaihtelee nollatunnin ja 40 tunnin tai nollatunnin ja muun sopimuksessa sovitun enimmäisviikkotunnin mukaan.

Lainsäädännön puuttumisesta huolimatta ns. nollatyösopimukset ovat käytössä työmarkkinoilla. Ne on huomioitu myös työmarkkinakeskusjärjestöjen välisessä Raamisopimuksessa ja Työllisyys- ja kasvusopimuksessa (TYKA), joihin sisältyi kirjauksia nollatyösopimuksiin liittyvien kysymysten ja työaikaehdon vakiintumisen kriteerien selvittämisestä. Sopimuskirjaukset ja niiden perusteella tehty kolmikantainen valmistelutyö eivät ole toistaiseksi johtaneet lainsäädännön muutoksiin.

Nollatyösopimuksista on niin ikään vireillä kansalaisaloite. Aloite on parhaillaan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan käsiteltävänä. Valiokunta ei ole toistaiseksi laatinut asiasta mietintöä.

Nyt perustettavan työryhmän työ perustuu pääministeri Juha Sipilän hallituksen 5.10 2016 tekemään päätökseen työmarkkinatoimista ja niiden valmistelun aikatauluista. Hallituksen kannanoton mukaan kolmikantaisen työryhmän tehtävänä on maaliskuun 2017 loppuun mennessä tehdä esitykset pelisäännöiksi nollatyösopimusten käytölle.

Toimeksiannon sisältö

Työryhmän tehtävänä on selvittää nollatyösopimuksiin ja muihin vaihtelevan työajan sopimuksiin sovellettavan työlainsäädännön sisältöä sekä arvioida mahdolliset lainsäädännön muutostarpeet. Tämän selvitystyön pohjalta työryhmän tulee valmistella tarvittavat lainsäädäntömuutokset, joilla turvataan työntekijöiden asema ja samalla mahdollistetaan riittävän joustavien työaikajärjestelyjen käyttäminen sellaisessa työssä, jossa työvoiman tarve vaihtelee ennakoimattomalla

tavalla. Muutokset eivät saa johtaa työllisyyden ja työpanoksen vähentymiseen.

Nollatyösopimuksiin liittyviä pelisääntöjä pohtiessaan työryhmän tulee selvittää ja arvioida

- missä määrin nykyinen työlainsäädäntö jo luo riittävät puitteet nollatyösopimusten käytölle,
- missä määrin koettuihin epäkohtiin voidaan jo nyt puuttua valvonnan ja riittävän tiedottamisen avulla.

Mahdollisia lainsäädännön muutostarpeita arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota

- sopimussuhteen kummankin osapuolen oikeuksien ja velvollisuuksien tasapainoon sekä selvyyteen sovellettavista pelisäännöistä,
- työntekijän tulevaan ansiotasoon liittyvään riittävään ennakoitavuuteen ja työsopimukseen perustuvien odotusten turvaamiseen ja
- vaihtelevaan työaikaan perustuvien työsopimusten yhteensovittamiseen työoikeudelliseen järjestelmään, mm. työsuhdeturvasäännöksiin ja niiden tavoitteisiin.

Työryhmän tulee työskennellä kiinteässä yhteydessä kesäkuun 2017 loppuun toimivan työaikalakityöryhmän kanssa. Lisäksi työryhmän tulee nollatyösopimuksia koskevissa kysymyksissä toimia yhteistyössä työttömyysturvalainsäädännön karensseja selvittävän työryhmän kanssa.

Mikäli työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö nollatyösopimuksia koskevasta kansalaisaloitteesta valmistuu työryhmän työn aikana, mietinnön sisältö tulee ottaa valmistelussa huomioon.

Työryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja:
hallitusneuvos Tarja Kröger, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:
hallitusneuvos Jan Hjelt, työ- ja elinkeinoministeriö

Jäsenet:
neuvotteleva virkamies Jarno Virtanen, sosiaali- ja terveysministeriö,
neuvotteleva virkamies Lauri Liusvaara, VM/valtion työmarkkinalaitos
työmarkkinalakimies Anne Kiiski, KT Kuntatyönantajat
asiantuntija Mika Kärkkäinen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
lainopillinen asiamies Atte Rytkönen, Suomen Yrittäjät SY
päälakimies Timo Koskinen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
lakimies Anu-Tuija Lehto, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
lakimies Inka Douglas, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK
vastaava lakimies Jaana Meklin, Akava

Asiantuntijajäsen:
työmarkkina-asiamies Pauliina Hirsimäki, Kirkon työmarkkinalaitos

Sihteeri:
vanhempi hallitussihteeri Nico Steiner, työ- ja elinkeinoministeriö

Toimeksiantoaika

Työryhmän tulee saada työnsä valmiiksi maaliskuun 2017 loppuun mennessä.

Jari Lindström
Oikeus- ja työministeri

Pekka Timonen
Osastopäällikkö

JAKELU
TIEDOKSI

Päätöksessä mainitut
Elinkeinoministeri Olli Rehn
Erityisavustaja Markku Rajala
Kansliapäällikkö Jari Gustafsson